

גילוי נשמת הארץ הקדושה

בפרשתנו מתרחש המעבר בין מסעות בני ישראל במדבר, בהם הם מתקנים את כל ניצוצות הקדושה אשר במדבר, לבין ירושת הארץ הקדושה.

תחילה מצטווים בני ישראל¹ "וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְאַבְדֶתֶם אֶת כָּל מִשְׁכְּנֵיכֶם וְאֵת כָּל צִלְמֵי מִסְכַּתְכֶם תִּאבְדוּ וְאֵת כָּל בְּמוֹתֵם תִּשְׁמִידוּ: וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ וְיִשְׁבְּתֶם בָּהּ כִּי לָכֶם נָתַתִּי אֶת הָאָרֶץ לְרִשְׁתָּהּ אֲתָהּ: וְהִתְנַחַלְתֶּם אֶת הָאָרֶץ בְּגוּרָל לְמִשְׁפַּחְתֵיכֶם". דהיינו: הסדר הוא הורשת יושבי הארץ ואליהם, ירושת הארץ עצמה, ולאחר מכן חלוקת הנחלות הנעשית על-פי הגורל. ואכן, שבע שנים הורישו בני ישראל את יושבי הארץ, ובמשך שבע שנים נוספות נחלו את הארץ הקדושה.

לאחר ציווי כללי זה התורה הקדושה מתארת את גבולות נחלת הארץ, וכך נאמר בפתיחת הדברים: "וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אֲנִי בָאִים אֵל הָאָרֶץ כְּנֻעַן זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפְּלוּ לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנֻעַן לְגַבְלֹתֶיהָ". לאחר מכן מופיע תאור גבולות נחלת הארץ. יש לבאר: מהי משמעות הביטוי "אשר תיפול לכם בנחלה"? רש"י מביא בביאורו הראשון: "על שם שנתחלקה בגורל נקראת חלוקה לשון נפילה". יש להבין את משמעות העניין.

מבאר בעל השפת אמת²: "כי כשנכנסו בני" לא"י אז נתגלה בארץ ישראל הקדושה המוכנת לה, ולא לחנם נתחבטו האבות ומשה רבינו ע"ה לארץ ישראל. וכתב 'אשר אראך' כו' שא"י היא סתים וגליא, וכשבנ"י נכנסו לתוכה נתגלה הקדושה". דהיינו: בארץ ישראל גנוזה קדושה, אשר מקורה מעת חטא הארץ עוד בבריאת העולם, חטא אשר לדעת בעל האור החיים הק' הוא שגרר אח"כ את חטא אדם הראשון. בעקבות פגם הארץ האור האלוקי שהאיר בה נגזר ונטמן ברגבי אדמתה של ארץ הקודש. על כך אומרים יהושע וכלב כנגד טענת המרגלים "טובה הארץ מאד מאד" – בארץ ישראל טמון אור אלוקי, הוא האור הגנוז. משום כך, מבאר השפת אמת, נאמר לאברהם אבינו "לך לך אל הארץ אשר אראך" – בא"י טמון אור אלוקי עליון, אשר בני ישראל זוכים להתחבר אליו. זו גם משמעות העליה לרגל בשלושת הרגלים, בהם מתגלה אור מופלא זה בבית המקדש. על הר בית ד' נאמר "ההר הטוב הזה והלבנון" – טובה השלם של הארץ מתגלה שם.

מכאן ניתן להבין את לשון התורה "אשר תיפול לכם בנחלה" – המסך אשר מסתיר את קדושת הארץ, אשר עד אז נקראת בשם ארץ כנען, נופל. הורשת הארץ משמעותה סילוק קליפת כנען השורה על הארץ, ונחלת הארץ משמעותה גילוי הקדושה הטמונה בה.

ממשיך בעל השפת אמת ומבאר כי לכן מיד לאחר הוראת התורה על גילוי קדושת הארץ מתארת התורה את גבולות הארץ, והביבה היא: "לכן היתה צריכה גבולים שלא תתפשט הקדושה לחוץ". קדושת הארץ כה גדולה, שצריך לתחום אותה לבל יינקו ממנה הכוחות

¹ במדבר ל"ג גב – גד.
² שנת תר"ן.

החיצונים. באותו אופן בנו את הסורג סביב עזרת המקדש, אשר תחם את הגוים ואת טמאי המתים לבל יינקו לעזרה, זאת כדי שהטומאה לא תינוק מקדושת המקדש.

ממשיך בעל השפת אמת ומבאר כי גילוי הקדושה קיים הן במימד הארץ, והן במימד הזמן שזו השבת. זו לשונו: "וזהו עצמו העניין בשבת קודש שיורד בו נשמה והארה יתירה, לכן יש בו תחום שבת ... והפירוש כי בני ישראל וארץ ישראל הם דביקות וחיבור אחד, וכשבני ישראל נכנסו לארץ ישראל קיבלו הם נשמה יתירה והארץ קיבלה תוספות קדושה ... וכמו שיש זמנים מיוחדים שבתות ויום טוב שמוכנים לנשמה והארה יתירה כך במקומות מוכנים שיתגלה בהם הנשמה, וכן כתוב "נותן נשמה לעם עליה". לכן כשנכנסו לארץ ישראל קיבלו נשמה יתירה. ובאמת הנשמה יתירה מתגלה כפי האחדות ... וכמו כן תיקון הארץ תליא כפי הכנת בני ישראל ... ואמת כי ארץ ישראל שהיה מקודם ארץ כנעני, היה מקודם מקום מקולקל ביותר ... אבל לבני ישראל נתגלה האור והוסר החשיכה והאופל".

אם כן מבואר כדברינו לעיל שזהו עניין הקדושה הטמון בארץ הקודש, ואשר מתגלה לכלל ישראל מכוח אחדותם. אור זה הינו הנשמה היתירה המתגלה לעם השוכן בציון.

מכאן מובן כי כוחות כנען, כוחות הקליפה, נלחמים בכוחות הקדושה של מדרגת הארץ הקדושה. כדי למגר אותם עלינו להוריש ולנחול, למגר הן מעשית והן רוחנית את כוחות הקליפה והטומאה הזדונים. כל זאת, כביאור השפת אמת, מכוח האחדות אשר מגלה את הנשמה היתירה השוכנת בארצנו הקדושה.

יהי רצון שנזכה לנצחון שלם, למיגור כוחות הטומאה, ולישועה השלימה במהרה!

*

